

Formanden (Rabbe): Det er for tredje Gang, at det ærede Medlem har begjæret Ordet. Uden Thingets Samtykke kan jeg ikke give det ærede Medlem Ordet. (Ophold) Da Ingen modsætter sig, skal jeg give det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds Ordet.

Berg: Ja, jeg tror dog, at det ærede Medlem er gaaet ganste forbi Hovedmomentet i denne Sag. Han sagde, at, hvis der var begaaet en Feil, laa det ikke hos Dvirigheden, men i Loven, men det er fuldstændig urigtigt. Ja, jeg skal anføre et Exempel. En Borger kommer f. Ex. i Morgen op til vedkommende Borgmester i Kjøbenhavn og forlanger et Borgerkabsbrev, han har boet her i 6 Aar i Landet og har gode Vidnesbyrd. Vedkommende Dvirighedsperson giver ham Borgerkabsbrevet, uden at iagttage § 1 i Loven af 23de Mai 1873. Han lever paa dette Borgerkab i 3 Aar, Ingen antaster ham hverken fra den ene eller fra den anden Side, han er i god Tro paa, at Bestemmelserne i den danske Lovgivning ere opfulgte, hvilke Dvirigheden ikke selv har iagttaget, og han flytter saa ud paa Frederiksberg og møder hos Dvirigheden der og siger: Maa jeg nu bede om et Borgerkab, maa jeg bede om, at det Borgerkab, jeg har taget i Kjøbenhavn, maa blive fornyet. Jeg har boet 9 Aar her i Landet, og Alt var afgjort, da jeg fik Borgerkabet første Gang. Saa svarer Dvirigheden paa Frederiksberg: Nei, Du kan ikke faae nyt Borgerkab, der er nemlig vedtaget en Lov, før Du fik Borgerkab, som forhindrer Dig deri. Vil nu det ærede Medlem have, at denne Feil med alle dens Følger skal falde over paa vedkommende Mand? Jeg forudsætter, at det er en Feil, der er begaaet af den danske Dvirighed. Jeg er overbevist om, at det ærede Medlem, hvis han havde med denne Sag at gjøre, vilde søge at fremkalde en anden Fortolkning, og det er den, at dette Borgerkab, der er lovførmelig udstedt og i lovlig Orden, og hvorpaa den Vedkommende har drevet Næring, har han efter Næringsloven 29de December 1857 Ret til at fordre fornyet uden videre, naar han flytter til et andet Sted. Det er kun den første Dvirighed, der bestemmer, om Betingelserne for Borgerkab ere tilfede eller ikke, og naar dette er anerkjendt, har vedkommende Private Ret til at faae Borgerkabsbrevet fornyet, naar han flytter og betaler Borgerkabspengene. Jeg tror, at det ærede Medlem vil gjøre dette gjældende ligeoverfor Dvirigheden i Frederiksberg i et saadant Tilfælde, netop for at værgе den enkelte Mand imod at lide for, hvad den danske Dvirighed har begaaet. Det var kun dette, jeg spurgte den høitærede Minister om, nemlig om han troede Administrationen berettiget til trods disse Bestemmelser at sikkre en saadan Mand en forfat Næringsret under saadanne Forhold, og jeg tror, at Ministeren er berettiget dertil. Jeg tror, at Ministeren maa sige

som saa: Ja, vel er her begaaet en Feil — det maa jeg paatale ligeoverfor Dvirigheden. Men der er ikke begaaet Feil af den Vedkommende. Han har sine Papirer i Orden og i Kraft af Loven af 1857 kan han kræve fornyet Borgerkab paa sit gamle lovlige Borgerkab, paa hvilket han har drevet Næring i 3 Aar. Men dette Moment gif bort fra det ærede Medlem. Hovedmomentet er Dvirighedens formentlige Feil i 1875, men ikke vedkommende Person, og dertil kommer ogsaa det humane Moment, at man ikke skal lægge hele Allempen af den formentlige Dvirighedsfeil — den Feil, jeg nærmere udvikle — over paa den enkelte Mand, som er aldeles fageløs, men lade Regjeringen selv bære den Feil eller lade Dvirighedens Overordnede søge paa human Maade at gjøre den Feil god igen, hvilket utvivlsomt er i Overensstemmelse med Forfisterne i Næringsloven af 1857.

S. N. Hansen: Jeg tror dog, at jeg har fuldstændig forstaaet, hvad det ærede Medlem fremførte før og ogsaa har besvaret det rigtig. Der er i saa Henseende en Misforstaaelse hos det ærede Medlem og ikke hos mig. Det Haardt ligger i Loven af 1873, og jeg skal blot nævne, at det Tilfælde ogsaa kunde være indtraadt, at Manden før 1873 havde været i sin fulde Ret til at faae Borgerkab og vilde have faaet det, hvis han havde meldt sig i 1872. Men saa kom Loven ud; denne indispensable Lov af 1873 kom imellem, og saa blev denne Mand afkvaaren fra Borgerkab. Det er Loven, der begaar Haardheden i dette Tilfælde. — Nu kommer det næste Tilfælde, hvor det ærede Medlem troede at vide den rette Afgjørelse. Sagen er imidlertid den, at, fordi den omtalte første Dvirighed begaar en Feil ved at overse Lovbudet af 1873, staves ikke derved for den Paagjældende en Ret til, at han, naar han siden kommer i en anden Kommune, skal kunne sige: Paa Grund af det af hin Dvirighed urigtigt udstedte Borgerbrev møder jeg med Krav paa, at den nye Dvirighed ogsaa skal begaa en Urigtighed. Den nye Dvirighed — det kan være haardt mod Vedkommende — staar paa Loven af 1873 og efter den Fortolkning, man en Gang har gjort gjældende, er den nødt til at respektere Loven og maa negte Borgerkabet. Jeg tror ikke, at der efter Loven kan være Krav paa at faae den nye Dvirighed til atter at udstede et urigtigt Borgerbrev, og jeg tror ikke, at Indenrigsministeren kan dispensere derfra. Det kan for den Paagjældende, som kommer i dette Tilfælde, være haardt, jeg erkjender, det kan være haardt for Manden, at der ikke kan dispenseres fra denne Lov, men Feilen ligger i Loven.

Berg: Jeg veed ikke, om det er mig til-ladt at faae Ordet?